СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIII. Ч. 9. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, п'ятниця, 12-го січня 1945. No. 9. NEW YORK and JERSEY CITY, Friday, January 12, 1945. VOL. LIII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

РОЗБРОЄННЯ НІМЕЧЧИНИ Й ЯПОНІЇ ЯК ЗАСІБ ПОГОДИТИ АЛІЯНТІВ

ВАШИНГТОН. — Дебата над майбутньою заграничною політикою Злучених Держав у новім конґресі розвинулася в тому напрямку, щоб президент Рузвелт виявив певно свій намір зіхатися з премієром Черчилом і маршалом Сталіном. Одначе цей напрям нагло змінився, коли сенатор Артур Г. Вандерберг, републиканець із стейту Мишиген, зголосив плян розброєння („демілітаризації") Німеччини й Японії як засіб до застановлення переговорів великих держав за посідання европейських країв і до зближення Росії, Англії й Америки, а притім також Франції й Китаю. Через створення післявоєнного військового союзу повстане забезпека перед обома ворогами.

Програма сенатора Вандерберга обіймає три точки, а це: 1. Підписання негайно („сьогодні", сказав Ванденберґ) твердого союзу великих потуг для розброєння Німеччини й Японії в майбутності; 2. скоре прийняття угоди з Домбертон Овкс для втримання миру після війни; 3. виєснення для держав Осі що чимскорше вони здадуться беззастережено, тим дешевше воно буде для них.

Сенатор пояснив ширше цей плян так: Між Аліянтами слідно односторонні потягнення, щоб захопити як найбільше території в Европі під оправданням, що воно потрібне для забезпеки перед новим нападом збоку Німеччини. Коли великі потуги створять вже тепер союз проти Німеччини й Японії, ніхто не буде потребувати посягати по нові території ніби то тому, що боїться майбутнього зросту сили Німеччини.

Серед дебати повідомив президент Рузвелт сенат, що він запросив комісію з 8 сенаторів з обох великих партій на конференцію до Білого Дому на четвер 11. січня.

БИРНЕС ДОМАГАЄТЬСЯ ОБМЕЖЕННЯ СВІТЛА Й ОТОПЛЮВАННЯ ДОМІВ.

ВАШИНГТОН. — Директор Мобілізації й Реконверзії Джеймс Ф. Бирнес видав розпорядок, щоб припинити великі світляні оголошення по цілому краю і в такий спосіб заощадити на електриці. Він теж візвав власників домів і прилюдних будівель та уладжень, щоб не давали огріття вищого понад 68 ступнів Фаренгайта і щоб у такий спосіб заощадити топлива, тобто вугілля й нафти.

БУДУТЬ ПОКЛИКАТИ ПО 150,000 МОЛОДІ МІСЯЧНО.

ВАШИНГТОН. — Військова Комісія палати репрезентантів виявила свій нахил, щоб частинно прийняти домагання адміністрації, щоб законом завести примусову загальну краєву службу. Перед комісією свідчили про таку конечність такі достойники, як підсекретар війни Роберт П. Патерсон, предсідник Ради Воєнної Продукції Дж. А. Круґ і асистент секретаря воєнної фльоти Ралф А. Бард.

При цій нагоді Патерсон виявив, що в першій половині 1945. року армія потребуватиме нових 1,600,000 рекрутів. З них 900,000 піде до війни, а 700,000 потрібно для праці у воєнній продукції. З такого огляду побір буде приспішений і пересічно по 150,000 молодих людей будуть покликувати до служби, що місяця.

ДОГЛЯДАЧКИ ПРИ ФЛЬОТІ БУДУТЬ МОГЛИ ВІДДАВАТИСЯ.

ВАШИНГТОН. — Шпитальні доглядачки, приділені до служби при воєнній фльоті, будуть могли виходити заміж, як це проголосив ґенеральний лікар віцеадмірал Рос Т. Мекінтайр. Досі це було заборонене правильником. Одначе замужних доглядачок і і дальше не будуть приймати до служби при маринарці, пояснює Мекінтайр.

НОВА КАМПАНІЯ ЗА ЗБІРКИ НА ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ

НЮ ЙОРК. — Кампанія за збірки на Американський Червоний Хрест у 1945. році розпічнеться з днем 1. березня. В нюйорськім відділі Червоного Хреста відбулися наради представників громадських організацій для складення пляну акції. Оприлюднено, що нюйорська округа має зложити $21,187,000 вчасі кампанії. Ціла сума, якої домагається А. Ч. Х. від американської публики в біжучому році, виносить $180,000,000, отже на 20,000,000 менше ніж у минулому році.

ЩЕ ОДНА КАТАСТРОФА З ЛІТАКОМ.

ЛОС АНДЖЕЛЕС. — Літак з Америки Ерлайнс упав і розбився у кеніоні серед гір, у віддалі понад 5 миль від майдану, коли натрапив на мряку. В катастрофі згинуло 24 подорожних і залоги. Ніхто не врятувався. Літак летів з Ню Йорку.

Аргентина не бере участи у Пан-Американській Юнії

БУЕНОС АЙРЕС. — Аргентинський уряд заявив, що не буде брати участи в засіданнях Пан-Американської Юнії так довго, як довго ця організація „буде нехтувати арґентинські права" і буде „змінювати правила способу нарад".

Ця заява має бути висловом негодування аргентинського уряду на Пан-Американську Юнію за те, що вона не зійшлася на наради на домагання аргентинського міністра закордонних справ Орлянда Ф. Пелюфа з 27. жовтня 1944 р. для обміркування положення Аргентини в міжнародніх відносинах. Урядова оповістка стилізована обережно і не виявляє бажання цілковитого виступлення Аргентини з Пан-Американської Юнії.

Це вказує, що аргетинський уряд не хоче роздувати аргентинсько-стейтського спору до більшого розяріння.

ТРИ АМЕРИКАНСЬКІ НИЩИТЕЛІ ЗАГИНУЛИ СЕРЕД БУРІ НА ПАЦИФІКУ

ВАШИНГТОН. — Департамент воєнної маринарки оприлюднює, що серед бурі на Тихому океані затонули 3 воєнні кораблі типу нищителів і 7 менших кораблів заки ще розпочався наїзд на Люсон. Нищителі мали назви: Гол, Спенс і Монаґан. Втрати в людях були великі, не зважаючи на те, що негайно після затоплення приплили інші американські кораблі на ратунок. Нормальна залога нищителя обіймає 175 офіцирів і мужви. Від нападу на Перл Гарбор аж досі затоплено 54 американських нищителів, а всіх воєнних кораблів загинуло 254.

АДОЛФ БЕРЛІ НАЗНАЧЕНИЙ ПОСЛОМ ДО БРАЗИЛІЇ

ВАШИНГТОН. — Недавній асистент секретаря стейту Адольф Берлі дістав назначення від президента Рузвелта на становище амбасадора до Бразилії. Він був предсідником Міжнародньої Летунської Конференції в Шікаґу, коли переходила реорганізація департаменту стейту після уступлення секретаря Кордела Гола, котрого він був асистентом. Тоді Берлі зрезиґнував, а новий секретар Стетиніюс дістав кого іншого на місце Берлія. Попередний амбасадор до Бразилії Джеферсон Кафері став амбасадором до Франції. Берлі вступив до федеральної служби перед 10 роками як один із повірників президента Рузвелта.

Ще одна незгода між Америкою і Британією

ЛОНДОН. — Британський уряд заграничних справ зіґнорував пропозиції американських представників у аліянтській Комісії Воєнних Злочинів, хоча ці пропозиції комісія приняла одноголосно. Внаслідок цього предсідник комісії, британець, зрезиґнував з предсідництва.

КОМУ ПРИДАЄТЬСЯ АЛІЯНТСЬКА СВАРКА

ЛОНДОН. — „Бритиш Бродкастинґ Корпорейшен" подала до публичного відома, що вона зовсім не подавала радіової програми, підчас котрої приписано маршалови Монтґомері всю заслугу за здержання німецького наступу в Бельґії. Ця програма викликала серед американських вояків оґірчення проти британців. Тепер заява британської радіової спілки дозваляє догадуватися, що цю програму підсунули німці для посварення американців з британцями.

„ЧЕРВОНА ЗОРЯ" КРИТИКУЄ АМЕРИКАНСЬКИЙ ЖУРНАЛ

МОСКВА. — „Червона Зоря", офіціяльний орган Червоної Армії, закидує анальоґічному американському журналови, що зветься „Армі енд Нейві Джорнел", що він ширить Ґітлерівську пропаґанду, пишучи, що німецьку офензиву в Бельґії уможливило безділля Червоної Армії на східнім фронті.

Московське радіо устами свого анґлійського коментатора заявилося за краще зближення й єдність серед Обєднаних Держав.

ЗАХОДИ ЛЮБЛИНСЬКОГО РЕЖІМУ ЗАПОБІГТИ ГРОМАДСЬКІЙ ВІЙНІ

ЛЮБЛИН. — Люблинський комітет, проголосивши себе тимчасовим польським урядом, робить поспішні заходи, аби не допустити до громадянської війни, себто до ворожих виступів збоку прихильників лондонського уряду.

У тій цілі, пише В. Г. Лоренс до „Ню Йорк Таймсу", пороблено певні кроки. Щоби не наражувати собі римо-католицької церкви, парцеляцію церковних ґрунтів відложено аж до повоєнного часу, хоча великі посілости шляхти парцелюється вже тепер. Далі пороблено заходи для зеднання польської селянської партії. Далі, як тільки край звільняється від німецьких окупантів, здушується підпільні організації, звязані з лондонським урядом, і заставляється їх членів вписуватися до армії. Більшість членів цеї організації вступає до нової армії, але деякі втікають у ліси. В армії поведено широку „освіту", в котрій говориться, що лондонський уряд не хотів поважно вести війни проти німців та з ворожнечі до Советського Союзу волів співпрацювати з німцями.

СТАВЛЯТЬ НА СУД ЗАМАХОВЦІВ НА ЛОРДА МОЙНА

КАЇРО. — Тут почалася розправа проти двох молодих палестинських жидів, обвинувачених за замах на лорда Мойна, британського посла на Середній Схід. Вони признались, до називаються Бет Цурі та Такім. Першому 23 роки, другому 20. Оба родом з Палестини.



АМУНІЦІЯ ДЛЯ ПРОТИНАСТУПУ. — Вояки Першої Американської Армії переладовують ґранати в самому центрі Мальмеді, себто того міста в Бельґії, довкола якого йшли дуже завзяті бої, коли німці старались вдертись в Бельґію і зломити аліянтський західний фронт.

АМЕРИКАНЦІ ВЖЕ 10 МИЛЬ У ГЛИБИНІ ЛЮСОНУ

АЛІЯНТСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА НА ЛЕЙТЕ. — Передні відділи американських військ, висаджених на головний филипінський остров Люсон, уже заняли місто Лінґайен, столицю провінції, та її летнище Даґупан, як також Сан Фабіян і Мандальґан та кількадесять сіл та вдерлися в глибину острова на віддаль 10 миль від побережжя. Американці получили всі добуті ними околиці в одну свою безперервну посілість, що має звичайно коло 4 миль ширини. Зо транспортових кораблів у заливі йдуть безперервною струєю припаси і нові війська. Слабий ворожий спір пояснюється передусім тим, що ворог певно ждав, що американці висадять війська на полудневій частині острова Люсону. Тепер він поспішно пересуває війська на нові позиції на півночі, а тимчасом американські летуни бють по тих пересуваних військах днем і ніччю. Японці проявляють у повітрю тільки незначну активність. Американські літаки з баз на суходемі й на літаковозах фльоти розбивають японцям летнища, мости, комунікаційні засоби й концентраційні пункти.

Головна кватира ґенерала МекАртура розкриває, як саме здурено японців, що американці задумують ударити в полудневе побережжя Люсону. У понеділок днем конвой ґенерала МекАртура зявився в заливі Лінґайєні, але поплив мимо нього в полудневім напрямі. Доперва в ночі ці кораблі завернулися назад і в вівторок ранком зявилися на побережжях Лінґайєна, на велику несподіванку для небагатьох японців, оставлених там для оборони.

ЯПОНСЬКА ПРОПАҐАНДА РОБИТЬ НАДЗВИЧАЙНІ ЗУСИЛЛЯ.

Ґенерал Ямашіта обіцяв японцям „світлу перемогу", а японське радіо каже, що 300,000 американських вояків на Люсон засуджені на смерть.

Ґенерал Гомма, бувший японський комендант Филипінів, каже, що висадження американських військ на Люсон становить для японської імперії поважну загрозу, якої не треба поменшувати. Тому він „сподівається", що японська фльота тепер покине своє вижидаюче становище й перейде до атаки.

ЛЕТНИЧИЙ РЕЙД ПО ЯПОНСЬКИХ КОПАЛЬНЯХ ОЛОВА.

ГОЛОВНА КВАТИРА ДЕСЯТОЇ АМЕРИКАНСЬКОЇ СИЛИ В МІКІНІ. — Бомбовики Десятої Американської Повітряної Сили вдарили по копальнях Бодвина в Бурмі, що можуть випродукувати 60 процентів олова й 40 процентів цинку, котрих потребує Японія для своєї воєнної машини. Летуни оставили копальні в пожарах.

Колись ці копальні були власністю анґлійців. В 1939. році вони давали металів вартости 16 міліонів долярів.

НІМЦІ ВИЦОФУЮТЬ ВІЙСЬКА З КЛИНА В БЕЛЬҐІЇ.

ГОЛОВНА КВАТИРА АЛІЯНТСЬКИХ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ. — Німецькі війська далі використовують погоду, сніг і мряку, для своїх мілітарних посунень. Та підчас коли давніше вони використовували їх для атаки на американські позиції в Люксембурґу й Бельґії, тепер вони вживають їх для закриття відсування своїх військ з клина в Бельґії, аби вратувати їх від знищення. Аліянтська команда припускає, що поспішне вицофання німецьких військ урятувало більшість їх від знищення.

Хоча Страсбурґ ще далі загрожений, німецькі зусилля в Альзації й Льотаринґії поважно звільнилися.

Британські бомбовики бомбардували Ґановер.

НАЛЕТ НОРВЕЗЬКИХ ПАРАШУТИСТІВ НА НОРВЕҐІЮ.

ЛОНДОН. — Норвезькі парашутові війська злетіли на рідний край та перерізали німцям головну залізницю, котрою німці довозять війська з Німеччини до Норвеґії. Вони були зодіті в білі одяги. Свої операції перевели між містами Тронемом і Ослом.

ЧЕРВОНА АРМІЯ ПРИСПІШУЄ БОРОТЬБУ В БУДАПЕШТІ.

ЛОНДОН. — Уже три четвертині Будапешту находяться в руках Червоної Армії. Німці ще далі атакують із заходу, аби облекшити німецьким і мадярським військам у горіючій мадярській столиці, але їх атаки щораз слабші. Німців відкинено під Комарно.

Советські війська приспішують очищування Будапешту з ворога. За останнім комунікатом червона армія заняла в середу тисячу блоків, себто за один день стільки, кільки давніше займала за два тижні. Тепер Червона армія має в своїх руках 3,300 блоків, їх усіх є 4,500.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
на пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
Число з суботи (з англійською частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50
В Джерзі Сіті і Заграниці:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ТРЕБА КРИТИКИ, АЛЕ Й САМОКРИТИКИ

Мілітарний знавець „Ню Йорк Таймсу" Ренсон В. Болдвин, даючи в тім часописі свій правильний огляд мілітарних подій в Европі, заговорив і про замітну німецьку офензиву в Бельгії й Люксембургу, а потім затронув ще й замітну проти-американьвку кампанію в Британії. Заговорив мілітарний знавець про цю чисто політичну справу на тій основі, що він добачує тісний звязок між німецькою офензивою і політичними розходженнями між Аліянтами: мовляв, німців власне заохотили до військової офензиви політичні свари між Аліянтами. По цих словах цей військовий знавець забирає слово в основній справі значіння війни, зглядно її відношення до політики, коло котрої обертається сварка між Аліянтами.

Британія, Росія й інші европейські держави, каже Болдвин, дивляться на війну як на частину політики. Сама війна без політики ніякої цілі мати не може. Без політичної цілі війна це чистий абсурд, безглуздя. Мовляв, такий абсурд поповняють ті американці, що то кажуть, що ціль нашої армії в Европі виграти війну й вертатися домів. Іншими словами, якщо американці хочуть бути політично розумними людьми, вони мусять для своєї перемоги в Европі встановити якусь політичну ціль.

Атлантійський Чартер до певної міри може послужити провідною зіркою для американської політики, що перемінила би наше воювання в Европі в щось розумне. Одначе, каже далі Болдвин, нам треба одночасно знати, що Атлянтійського Чартеру замало. Аби війна в Европі мала справжній політичний змисл, на це треба постановлення, на яких конкретних засадах мається спирати майбутній мир по добутті перемоги. Ідеї, висказані в Чартері, є взнеслі, але вони занадто відсталі й загальні, аби могли послужити основою практичного мирового впорядкування. Через те Атлянтійський Чартер не може послужити дороговказом для майбутнього.

Які саме мають бути ці практичні й конкретні засади, за якими мається порядкувати мирові відносини по добутті перемоги, Болдвин не каже; він певно вважає себе військовою людиною, для якої політика це чужа ділянка. Одначе одночасно він усе таки кличе політиків цею справою занятися. І звертає він на це увагу власне з нагоди британської критики Америки. Певна річ, ця британська критика Америки викличе американську критику британської й російської політики. Та щоби ця критика могла принести добрі плоди, щоби вона була конструктивна, вона не сміє обмежатися критикою чужих політик, а має обняти й критику себе самого. Коли ми будемо критикувати не тільки інших, але й себе самих, то ми скоро договоримося до чогось путнього з тими, котрих критикуємо, і тоді скоро прийде конець для ворожих заходів і скоро настане бажаний нами конець війни й заслужений мир.

Проти співпраці з комуністами

У вчорашній новинці, переданій за американськими газетами, згадано про виступ Жидівського Робітничого Комітету (що обєднує біля 500,000 юнійних робітників, що належать до Американської Федерації Праці чи Конґресу Промислових Організацій) з Американської Жидівської Конференції з тої причини, що ця остання приняла у свої члени Жидівську Секцію Міжнародного Робітничого Ордену.

У брошурі, яку видано у звязку з тим виступом, вияснюється цю справу обширніше. Кажеться у ній, що Міжнародний Робітничий Орден є контрольований комуністами. А теж доказується на підставі 25-літних досвідів, що де тільки комуністи вдізли в яку робітничу організацію, то там спричинили роздор, замішання і боротьбу, а це пізнати найкраще по тім, що вони робили в жидівських робітничих організаціях.

У брошурі згадується і про акції комуністів, звернені проти американського уряду та краевої оборони, в часах, заки Німеччина заатакувала Совєтську Росію.

Де є комуністи, там є обовязково розбиття і деморалізація, кажеться далі в брошурі, а знає це кожна організація, і то без винятку, що зробила колинебудь ту помилку, що пішла на співпрацю з комуністами.

Згадуємо за цей крок Жидівського Робітничого Комітету не тому, щоб у мотивах його поступовання, як їх подає брошура, було щось таке, що є для нас новиною, чи таке, чого не випрактикували на собі американські українці та їхні організації. Важний цей крок тим, що походить від дуже сильної й впливової робітничої організації.

Важний є він теж і тим, що це зробили жидівські робітники, яких дехто часом зараховує без розбору до тих, що держать з комуністами.

Важне це для нас теж і тому, що є не тільки Жидівська Секція Міжнародного Робітничого Ордену, але й — Українська Секція. Та остання постійно вербує членів до Ордену між українським робітництвом, а большевицькі Українські Щоденні Вісті постійно ведуть пропаґанду за Орденом та поміщують усі звіти і заклики Української Секції.

Важне це далі тому, що це все відноситься навіть до такої співпраці з комуністами, яка по суті не є політичною, а тільки запомоговою, гуманітарною. У брошурі кажеться виразно, що хто колинебудь пробував співпрацювати з комуністами у якійнебудь акції, той гірко розчарувався, бо де тільки є комуністи, там є розбрат і деморалізація.

Усі ті закиди, звернені проти комуністів, це проста і давна правда. Добре, що хоч тепер пізнають її уже навіть і ті, що довго пробували співпрацювати з комуністами та довго відносились до них толерантно, заки прийшли до такого переконання, що спілка з комуністами є не можлива в ніякій праці. Українці належать до тих, що вже давно переконались, що їх разом з комуністами в якійнебудь акції, значить розбивати і деморалізувати організовані українські ряди, значить підкопувати а то й нищити свої ідеали, свої демократичні переконання та вірування.

Підкреслюємо, що ось таке відношення до комуністів відноситься до усякої співпраці з ними. Значить, що навіть до такої, як допомога українським жертвам війни. Бо, як бачимо, навіть ось таку акцію використовують большевики для заломання проти-диктаторського і проти-тоталітарного українського фронту в Америці. Навіть таку допомогу використовують на закріплення московської, червоної влади в Україні. Навіть такої акції вживають вони для приспання обурення американських українців проти вимордовування Советами тисячів українських людей ще й тепер по „визволенню", чи проти висилання Советами далі ще й нових нещасних жертв десятками тисяч з рідних земель на Сибір.

Треба отже усім нам добре памятати, що в комуністів всюди є одна ціль і тому кожна їхня акція прямує до одного й того самого. Тому саме не можлива з ними ніяка співпраця з боку тих, що не є комуністами, що ненавидять комунізм так само як ненавидять нацизм і фашизм.

Співпраця з большевиками, як невинно вона не виглядала, і які добрі думки не були б по нашому боці, мусить остаточно доводити до деморалізації в наших рядах, як вона доводить до деморалізації й ті робітничі жидівські організації, куди допускають комуністів, як це видно з того, що вище обговорене. Ось те добре тепер пригадувати тим американським українцям, що дали себе останніми часами збаламутити нашим комуністам чи комунізуючим.

Микола Чубатий.

Нинішна політика Советів супроти України

II.

Нищення української національної культури.

Багатьох зпоміж українців милить це, що большевики лишили ще українську мову в школі, й то передовсім по селах. Та практично вони викинули її з цілого публичного життя, отже з урядів, з всемогучої в Советах комуністичної партії, з советських державних юній. Рівночасно йде жива праця над знищенням української мови як відрубної від російської. Кілька разів вже впродовж останніх двадцять літ доносила преса про перевидання словника української мови, вже втретє, та званою українською академією наук. А кожне нове видання словника української мови щораз більше занечищене тисячами нових слів, вживаних досі тільки в російській мові. Про що властиво йде тим академічним операторам українського слова? — спитає неодин, неознайомлений з тими справами. Що взагалі може мати спільного словник української мови з політикою? Покажеться, що має, та ще й як має. По наказу згори кожне нове видання словника української мови щораз більше наповнене російськими словами. Українську мову запоганюється чужими словами до тої міри, що це вже напів українська, напів російська мова. Пересічний радянський чоловік з України вкінці сам приходить до переконання, що глупістю є вживати українську мову, яка як виглядає, є тільки опоганеною російською мовою, та сам переходить на російську мову в уряді, в товаристві, в родині.

То саме діється з українською літературою. Щораз більше наповняється її неукраїнським змістом. Славиться Кремль та її святців; ясне сонічко Сталіна та весь його синедріон окупантів України: Російське минуле щораз то частіше находить місце в літературі, писаній вже тою зіпсутою українською мовою для українців. Ціль та сама, що й з мовою — зробити з української літератури якусь причіпку до російської. Вкінці знов скаже собі той радянський чоловік з України: маю я читати таку літературу, що ні пес ні вівця, то краще читати правдиву російську літературу про „Одну Велику Русску Родіну".

Таке саме є в музиці. Візьміть недавні советські рекорди, що появилися і в Америці. Хто коли чував в Україні про такий український інструмент як балалайка. Ви вже маєте й українські пісні укладу Лисенка, виконані на балалайках. Чому не на бандурах, на історичнім українськім інструменті, спитаєте знов. Тому ні, бо бандура це національний український інструмент, якого треба прогнати з України, бо він він нагадує визвольну боротьбу козацької України. Таке саме в малярстві, таке саме в українській історії, про що вже передше було писано на сторінках нашого щоденника.

Не диво проте, що большевики нищення українства зачали від нищення української інтеліґенції. Це зовсім природне для їх кінцевих цілей. Треба українській нації витяти її мозок та її серце, а тоді остане напів мертве толубище, несвідома, українська етнічна маса, що може успішно служити цілям Русской Родіни.

Що зробити з Шевченком чи Франком?

Перешкодою у винищуванні української національної душі є великі творці українського поетичного слова, поезії та прози, Шевченко, Франко, Коцюбинський, Леся Українка та інші. Казати українцям викинути зі своєї душі великого пробудника українського народу Шевченка, чи духового каменяра українських новочасників Франка, чи поетку з твердою як скала вірою у воскресення України Лесю Українку, булоб дуже неосторожно. Таке поступовання збудилоб чуйність українців, кликалоб як за царату до опору. Большевики тих українських духових провідників не заборонили, навпаки, удають, що й вони шанують та почитають. При цім стараються викривити правдивий характер кожного з них. Шевченко, кажуть, це не поет самостійної України, це червоний революціонер - різун, мало не помічник колишнього шефа черезвичайки Дзержинського. Франко це не автор Мойсея та другого національного гимну: „Не пора не пора, не пора москалеві, ляхови служить", це кажуть соціяліст, мало що не комуністичний агітатор за московським пануванням над Україною. Леся Українка це не найсильніший своєю вірою у воскресення України поет-мучениця дарма, що вона тілом жінка, як оцінив її творчість Франко. У большевиків вона поетка якихсь баламутних напів-революційних, напів чисто особистих поем. Так скаструвавши духово тих ґеніїв відродженої України, позволяють їх тоді почитати та шанувати.

При найстрашнішій на світі советській цензурі, де радянський чоловік ніколи не має змоги читати свобідні думки, тільки такі, які в Советах подають з Кремля до вірування, люди дійсно зачинають в Шевченкови видіти не правдивого Шевченка, у Франку не правдивого Франка. В той спосіб на темноті є збудований плян вбиття тих самостійницьких думок, що їх голосили Шевченко, Франко та інші великі українці.

Як православний, то „русскій"...

В останнім часі зачинає знов актуалізувати свою діяльність російська православна церква під проводом московського патріярха, щораз більше впливової особи в советській дійсности. Російська православна церква, по знищенні української автокефальної церкви, є найбільше сцентралізованою інституцією в Советах. Як церковна установа, що формально відділена від держави, перебела вона стисло централізацію. Україна не має в системі російської тої патріяршої церкви навіть тої фіктивної автономії, що її має Україна в політичнім устрою Советського Союзу.

На чолі української церковної провінції стоїть митрополит Николай Янішев, москвич з Ленінграду, мабуть найбільший любимець Сталіна зі всіх духовних. Це соперник митрополита та протикандидат на уряд патріярха Ленінградського Алексія, тепер тимчасового заступника патріярха по смерти патріярха Сергія. Вибори патріярха мають відбутися на скликаним вже соборі на кінець січня 1945. Хто стане патріярхом не знати. Це все не змінить підпорядкованої ролі України в російській церкві, яка в плянах советського уряду має стати знарядям русифікації України, як було за царату.

В часі першої окупації Західної України московський патріярхат підчинив собі безпосередньо православних владик Волині та Полісся. Доходили навіть якісь вістки про призначення якогось епископа Венямина на Львів, себто мала дальше продовжуватися перервана, колишня акція чорносотенця архиепископа Евлогія у справі навертання українсько-католицької Галичини на російське православія за часів окупації Галичини військами царя Миколи II. в роках 1914/1915. Автокефальних українських владик поставив патріярх перед церковний суд. Нині русифікаційна акція московського патріярхату, формально відлученого від держави, може йти навіть поза кордони Советів. Кілька днів тому донесла нюйорська преса дещо побаламучену вістку про вступлення православної мукачівської епархії на Карпатській Україні в лучність з російською патріяршою церквою в Москві. Досі епископ Сава з Мукачева був залежний від сербського патріярха в Білгороді.

Советський безбожницький уряд розуміє добре, яку користну ролю може відіграти православна російська церква в його плянах русифікації цілого радянського Союзу та переміни його в національну Росію. аку ролю вже російська церква відіграла в Україні за царату та полишила по собі сліди до наших часів. Вже за польського володіння темний поліщук, а деколи й волиняк, спитаний про його національність відповідав: „Я православний". Добре, питаєте дальше, що ви православний, але якого ви народу? „Православний, то русскій", була звичайно відповідь в чистій українській мові.

Таку ролю готовлять Совети відродженій російській православній церкві. Тому створили окремий уряд для справ православної церкви, а окремий реферат для всіх інших вір, від католицької починаючи на будистах чи шамаїстах кінчаючи. Перші це релігійна

ОЛ. ЛУГОВИЙ. Права автора застережені.

В КІГТЯХ ДВОГОЛОВОГО ОРЛА

ПОВІСТЬ З ЧАСІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ
У двох частинах
(Перший том трильоґії „Огнем і Кровю")

111)

— Старайтеся! — повторив відходячи. — А як же ви, мої герої? — ласкаво звернувся підійшовши до Отаманенка й Шелеста. З забинтованою шиєю і підборіддям Отаманенко тільки блідо всміхнувся. Шелест бадьоро відповідав:

— Виживемо, ваше високоблагородіє!... Вахмистра Володенка ,того шкода... Його поранено тоді ще, як ми повертали кулемети на обстріл крил... калюжа крови з нього витекла...

— Ну, ну... Не розбалакуй багато! — кинув йому ніби похмуро. Стиснув руку прапорщику й рядовику-гусарові на пращання. Не хотів розчулюватися... Оте подавання руг... штабовим старшиною рядовикові в російській армії було чимось таким, про що рядовик не смів навіть мріяти.

Важче ранених санітари повносили в лінійки. Довгий їх ряд повільно покотився по шляху на схід. Зо сходу надійшов піхотний батальон обсадити беріг річки. Відогнавши на десяток верств ворога — верталися уланські полки. Змаліла 16-та кінна дивізія виникувалася в похід, на заслужений відпочинок. Під Боровою піджидала кінноту 100 піша Ополченська дивізія, її співбрат в походах і боях...

Під звуки бойових маршів кінних полків полкових трубацьких чот, з розвиненими штандартами, втяглися в Борову змалілі дивізії, гуркотіла звільна артилерія. Не бракувало скровавлених убрань, забандажованих голов і шиї, рук на перевязці в уланів і ополченців, траплялися в артилерії, але в гусарській бриґаді білили перевязки у кожній трійці, чи то гусарів, чи то старшин. Відбувався в Боровій марш героїчних калік, ціною свого каліцтва врятувавших не одну ще тисячу сіл, містечок і міст від жахів воєнної хуртовини, руїни й загибелі.

Зо сходу в Борову втягалися фронтові піші частини, їхали кубанські козацькі полки. Струнко вирівнявши ряди проходили й проїздили попри машируючих на схід. На ознаку пошани схилялися полкові прапори перед старим, пів тисячлітним, кулями подірявленим, чернигівським штандаром, жовто-блакитної й малинової з архангелом барв, увішаному орденськими стяжками ордерів Юрія й Олександра Невського, з великим Юріївським хрестом у лавровому вінку, вгорі замість двоголового орла. Схилялися прапори перед штандартами молодих кінних полків і перед новенькими прапорами полків ополченських. Всі бо вони кровю бійців здобули право і гідність з старою славою чернигівського штандарту рівнятися.

На відпочинок обом дивізіям відведено великий район від Стиру до сіл Озера і Дубровська. У свойому останньому наказі Павлоцький, ще як командуючий корпусом, дякував старшинам і воякам за гідне й чесне виконання обовязку супроти рідної землі. Наказував виготовити нагородні листи всіх учасників запілісного сімдесять - дневного рейду, включно з убитими і на побоєвищах покинутими. І повідомляв про розвязання формації. Самий ждав на прибуття вищого начальства, щоб з командантами пятнадцять тисячного корпусу перейти на неповну сотку свого, третього ескадрону чернигівського гусарського полку.

Про рейд 16-ї кінної і 100 ополченської дивізій вищі воєнні команди замовчати не посміли. Завдяки рейдови ворог мусів відойти від Стиру на добрий одноденний марш, звільнити тисячі зо дві квадратових верств окупованої території, з сотку сіл, на Волині й Поліссі не густих. Бій під Кухоцькою Волею став не тільки переломовим ментом ворожого натиску на схід, але й першою перемогою російських військ у довгому ряду літних поразок. Незадовго Брусілов переконав неймовірне вище начальство, що його армія не втратила здібности наступати — зимою здобув Чарторийськ, розгромив 14. німецьку дивізію і захопив у повному складі в полон один з кращих німецьких полків конпринца. Та по всьому фронту почалося довге, вісімміссячне висиджування в окопах без акції і без страт. Тижні минали без випадку хоч би поранення в корпусах і арміях.

(Дальше буде).

ЖАРТИ

Зрівнялись би...

Ідуть залізницею два паничі в колишній Галичині. У тім самім переділі їде селянин. Покпили собі паничі із селянина, а потім до нього:

— Ви вдаєте бідного, але як би ми мали ваші гроші...

— А я як би мав ваш розум! — перебиває селянин.

— То що з того вийшлоб — питають скоро паничі.

— Та ми зрівнались би — відповідає селянин.

— А це як? — питають.

— Та я не мав би розуму, а ви не малиб грошей.

Галицька церковна митрополія перед 200 роками

Епископські маєтки.

Добра епископського престолу, з котрих багато вже заграблено і їх грамоти, права й привилеї присвоєні, а котрі належуть до цеї епископії, це такі:

Село **Перегінсько** у Воєвідстві Руськім, в повіті жидачівськім. Воно приносить річно доходу 10,000 золотих поль. Це село було перед віком заграблене і перемінене в королівський маєток. На загальнім Соймі, що відбувся в 1661 р. видано закон, на підставі якого мусить заплатити 4,000 польських гривень кожний, хто хотів би відновити процес за село Перегінсько перед якоюнебудь судовою установою. Та не зважаючи на це, бл. п. Преосвященний Йосиф Шумлянський насупір такому законови відважився освободжувати маєток церкви з рук світських, іменно від панів Конецпольських. І при Божій помочи привернув його назад не без значних коштів. Крім менших видатків, як це самий він згадує в своїм завіщанню, він видав на процес до 70,000 золотих поль. За його старанням ухвалено на загальнім Соймі в 1690 р. закон противелжний попередному. Ще осталися невідібрані інші маєтки, приналежні до того села і за них вже розпочався судовий процес.

У **Крилосі** є 30 підданих, які своєю роботою і з шинком приносять в епископську скарбницю около 1,000 золотих поль., а на початку моеі влади в цій епархії не було більше доходу як 300 зол. Є там також село Підгородця, відділене лише потоком від Крилосу. Його також відібрали від Галицької катедральної церкви і затримали як королівський маєток та до теперішних часів воно було в руках світських людей. І щойно, як я зложив своїх власних 20,000 золотих поль, з додатками, я назад придбав цей маєток, прилучив його до села Крилосу і затвердив його власність двома декретами Люблинських- ми і трьома декретами королівського Радомського трибуналу. Але пан Мольскі, лицар панцирного війська дістав чи то обманом чи підступом від Його Милости теперішнього короля привилей на це село під позором, начеб воно належало до королівського маєтку. Він заняв його насильно і я був приневолений розпочати новий процес за нього з вище названим паном Мольскім.

У **Львові**, на передмістю близько катедральної церкви є позмелля (площа), яке приносить в епископську касу кожного року по 100 зол. поль. Коло церкви відбуваються звичайно двічи в рік упривілейовані ярмарки, іменно на Покров пресв. Богородиці і на празник св. Вмч. Юрія. З них приходить мене більше 400 зол. поль. до епископської скарбниці. Цей дохід присвоїли собі по смерти мого безпосереднього попередника Пресвященого Атанасія оо. Василіяни, які мешкали побіч катедри, і старалися прилучити це до свого маєтку. Але їх старання, не маючи ніякої правдивої підстави, показалися даремними.

При соборі в **Камінці** нема ніякого маєтку, ніякого поземеля, а навіть не було епископської резиденції, за виїмком одного, сильно з каміння збудованого дому. Цей дім називають звичайно „владиче", то значить „епископська власність" і його вчасі опорожнення епископської столиці завалив не знати за чиїм дозволом Пречесний Отець Ігумен Йосафат Пруницький і матеріял обернув на будову монастиря. Грунт цей остався до мого розпорядку. З цієї причини, ніякий епископ не мав приписаного св. канонами мешкання і лише деякі (епископи) її відвідували. Одначе звичайно там перебуває генеральний вікарій так, як у Львові й Галичи. — **також два вікарії в Бережанах і в Барі**, як для скоршого виміру справедливости, так і для лекшого приступу парохів і парафіян, які мають нераз спори між собою. Всі ці вікарії користуються властю мною їм уділеною.

Понад доходи із згаданих маєтків, на підставі канонів Замостського Собору, священики платять щорічно катедратик, котрий часом, але не завжди, досягає суми 300,000 зол. поль. Кожен парох платить пересічно по 12 зол. поль. кожного року, а крім цього ще додає одного золотого для повірених прокураторів, які заступають справи духовенства в різних судах.

У всіх трьох соборних храмах не багата церковна утвар, котру я старався відновляти відповідно до потреб. Також нема ніякого фонду на освічення та на направки. Все те переводиться з моїх доходів або з дарів вірних.

При моїм вступленню на епископське становище найшлося мало епископського знаряддя в посіданню цих церков. Отже я на самім початку був примушений видати на більше потрібні епископські ризи значну суму, а це 35,000 золотих поль.

(Передна частина розвідки була в часі з 11. січня 1945 р.)

Вражіння з листопадового свята в Брюселі

(Від власного кореспондента).

По чотиролітній примусовій мовчанці довелося Українській громаді в Брюселі зійтися спільно з нашими канадійськими земляками, щоби разом відсвяткувати традиційне Листопадове Свято.

Багато з наших старих громадян опинилося по другій стороні барикади, хто насильно виселений, а хто на примусових роботах. Немає між нами нашого першого організатора і довголітного Голови Української Національної Ради в Бельгії інж. Дм. Андрієвського, який карається тепер в тюрмі в Німеччині, за це лише, що не побоявся заступатися за своїх нещасних земляків...

Така вже наша доля, що радість з горем обходяться, бо коли тратимо старих, то віднаходимо нових приятелів і цим разом, несподіваних ізза далекого океану, з далекої Канади, про яку наші батьки нам стільки оповідали, куди їздили на роботи, а хто з нас не має там своєї далекої рідні?

Яка була велика наша радість, коли наші канадійські земляки повідомили нас про їхне бажання відбути в Брюселі перший Зїзд свого Союзу на европейськім континенті і з цеї нагоди спільно з нами відсвяткувати Листопадове Свято. Заметушилися наші громадяни підготуватися до цього Свята, прикрашувати свою церкву, а наші пані клопоталися, як то не зважаючи на тяжку харчеву ситуацію, гідно приняти в хаті канадійських гостей. Запрошено до Служби Божої трьох наших священиків, як то бувало в краю, на празники.

Простора українська церква св. Володимира Великого, яка вже не раз збирала в себе наших громадян і їх приятелів і цього року обходить десятилітній ювилей свого істнування, цим разом з трудом вмістила вояків, які так гордо признаються до українського походження, до спільної Молитви за молодих героїв, які віддали все, що мали найкращого на Полі Слави. Багато з цих новітніх лицарів борються з тих самих побоєвищах, де їх славні предки на чолі з сотником Богданом Зиновієм Хмельницьким під Донкірком захищали добру славу Козацького Війська. Коли наш молоденький священик-монах, о. Максим Германюк, теплими словами привитав новітніх Хрестоносців за Правду і просив присутніх молитися за Поляглих Братів, не в одного з нас заворушилося серце і сльози в очах... та підчас зворушливого співання „Вічної Памяти" за Поляглих комбатанський Прапор „старої войни" схилився в пошану Героям Нової Війни. Спільним церковним гимном „Боже Великий на нашу Рідну Землю зглянь", закінчено церковну відправу.

Спільною фотографією всіх учасників закінчено цей незабутній день в історії української кольонії в Брюселі.

Згідно програми Свята мали наші громадяни розібрати наших вояків до себе на обід. На жаль через воєнні операції на фронті не всім воякам, що бажали взяти участь у Зїзді, вдалося приїхати, так, що організатори Свята були в великому клопоті, хто до кого може піти в гості, бо стільки було охочих витати в себе наших вояків, що їх провідник порадив сотні „хлопцям", щоб кожний гостив принаймении на двох обідах.

Після гостинни в прегарних сальонах Канадійського Клюбу зійшлася Українська Громада з вояками на Листопадову Академію.

Промови — деклямації — хоровий спів стрілецьких та вояцьких пісень виповнили програму Свята і надали настрій цій торжественній хвилі. Відчувалося мимо воєнного часу і тяжких терпінь спільність нашої старої раси та нації, бо з яких сторін вонаб не походила, в одних і цих самих грудях пливе українська кров і в кожнього з них леліє цей самий Спільний Ідеал-Служба Батьківщині.

На закінчення Академії поручник-летун Богдан Панчук подякував громадянам за чисельну участь та Воякам за присутність на Зїзді, які не зважаючи на тяжкі транспортові трудноції, погану погоду та важні воєнні операції на фронті, відгукнулися на заклик Управи Союзу Вояків. Дуже зворушаючою була його пісня на прощання, слова молодого канадійського поета та музика, взиваюча до спільної праці, єдности та згоди. Відспіванням українського та британійського гимнів закінчено Академію.

Ще довго після цього гутоpили між собою учасники-громадяни та вояки — спільно фотографувалися — на спомин своїм рідним. Спільним бажанням є створення Українського Канадійського Клюбу в Брюселі, де наші Вояки в вільних хвилях від служби та ці, що приїзджають сюди на короткий відпочинок з фронту могли знайти кілька хвилин розради і українського оточення. Великою несподіванкою на Зїзді була присутність наших дівчат-вояків, які специяльно прилетіли з далекої Нормандії; їхнє обходження і постава викликали симпатію і гордість, що ото традиція славних українських жінок-козачок відновлюється та не забувається.

Великим вдоволенням для громадян була обіцянка провідників Союзу щодо скликання чергоного Зїзду до Брюселі на Різдвяні Свята, скоро на це дозволять воєнні події. Видно було, що почувалися наші вояки як у себе в дома і на день-два забули, що вони на чужині. Пригадалися їм їх рідні сторони, фарми, околиці, де про них згадують їхні батьки, брати, сестри, наречені, що журяться, де наші сини і дочки, чи мають вони до кого заговорити рідною мовою, заспівати стою пісню і помолитися в своїй церкві, так як мама їх в дома вчила... А багатьом з цих вояків прийшлося перший раз за чотири роки військової служби помолитися в українській церкві...

Завдяки особистим зустрічам по українських домах привикають наші вояки до своїх нових знакомих і колиб на них не однострій, якого повно на вулицях, ніхто не сказав би, що це не хлопці зпід Чорткова, Перемишля, Станиславова чи Коломиї. Так не різняться від своїх братів з Старого Краю мовою, вдачею чи веселістю.

З великою радістю оповідають вони про свою рідню в Канаді і нову для них батьківщину, як вони там живуть та працюють, звідки походять їхні родичі, про яких думають день і ніч. Показують фотографії своїх рідних і не забувають при першій нагоді фотографуватися із новими знакомими, щоб післати до дому. Дуже радіють, як можуть дістати від них який малий спомин побуту в Бельгії, щоб післати до Канади своїй мамі, сестрі чи нареченій. „Мої" мама, тато та сестри, не сходять з їх уст, а про наречених, то певні, що таки будуть чекати, поки повернуть з війни...

Найбільше радіють наші діти, як можуть бачити „своїх вояків", кожда дитина тут має свого Михайла, чи Павла чи Івана і тільки питають родичів, а коли він знова до нас прийде і чому його вчера не було, так як обіцяв нам. Наші знова вояки дуже пестять дітей і приходять кожного разу, як св. Миколая „а то кажуть, ми дістали вчера пакунок з Канади від наших пань з Винипегу і прийшли поділитися з нашими дітьми"... Є й такі хлопці, що чекають, аж прийде пакунок з Канади, бо кажуть, „як то до дітей з голими руками прийти"... Родичам, трохи маркітно на це, бо як за це нашим воякам віддячитися. Але одні й другі раді, що свої своїх найшли. І діти до вояків привикають і дуже раді, як вони можуть відводити їх до школи, а яка радість, як візьмуть їх до своєї „кари" трохи переїхатися.

І так одним та другим дні скоро проходять, головно воякам, що дістаються на дводневний відпочинок з фронту до Брюселі. Як можна за цей короткий час наговоритися. Оповідав раз молоденький вояк, я думав приїхати до Брюселі добре виспатися, а тут на мою несподіванку, знайшов земляків та знакомих вояків і цілі ночи провів на розмовах, як у себе в Канаді.

Хай цих кілька рядків буде привітом нашим землякам з далекої Канади і потіхою для них, що їхні хлопці не почевіряються на чужині, а віднайшли тепле серце між своїми людьми, які привитали їх як своїх братів.

(З Канцелярії КУК).

аристократія, решта то релігійна чернь.

Україна це полудневе-російська провінція.

Ось таке переконання по цілому світі ширять просовєтські журналісти та письменники. Не зі своєї фантазії вони це винайшли, але таке натхнення дістали вони зі „світила всіх народів", з Кремля. Це є остаточа ціль советської політики в Україні, щоб з України, батьківщини окремої української нації, зробити звичайну провінцію національної Росії. Воєнні часи дають москалям досконалу спосібність населити Україну москвичами, коли міліони українців втікали перед Гітлером та опинилися зі знаряддями своєї праці за Уралем в Азії. Їх напевно вже в Україну не пустять.

Другу филю потягнули за собою німці на примусові роботи, третя втікла сама з пекла советського терору. Дехто з них поверне, а більшість ні. Україна, виселена нині поважно може змінити своє національне обличча. Решту заголоканої та стерроризованої маси большевики лишать. Будуть це, як є в московських плянах, уже тільки радянці, що варять український борщ, співають українські пісні, носять вишивані сорочки, але люди без національних аспірацій, без національної гордости. Це будуть люди, що відносяться з респектом до „старшого брата" росіянина з півночі.

Така остаточна ціль советської політики в Україні. Річ природна не конечно вона удасться. Український нарід вже кілька разів в історії відроджувався, а його вища та старша культура потрафить і тепер винародовити на своїй землі й москвичів з півночі. Одначе на нові десятки, а то й сотки літ може український нарід бути духово окалічілим як за царату, якщо утримається така система політична в Східній Европі.

(Кінець).

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

На цілі Конгресового Комітету жертвували: А. Г. Біловус з Дітройт, Міш., $5 як постійну місячну жертву; В. Колодій з Дітройт, Міш., $10, які він зібрав на пресовий фонд квартальника серед членів Українського Культурного Товариства з нагоди повесільних відвідин панства Гульків.

З ЖИТТЯ ГРОМАД

МІСТО НЮ ЙОРК.

З ювилею членів тов. „Єдність" на Допомоговий Комітет.

Як подумати, яке знищення несе теперішня війна для цілого людства, а зокрема для українського народу, то не стає сили те все переболіти. Але кожна людина тут, на вільній землі, мусить мати перед очима ту витривалість, з якою йдуть наші хлопці на ворога, отже й ми тут мусимо показати наше завзяття помогти їм виграти війну, а жертвам цеї війни мусимо нести допомогу. Як лише витвориться дорога на Україну, треба буде велитенських жертв. Тому добре робили наші люди, що йшли з колядою на Різдво, або ті, що підуть ще по щедрівці чи збирають на Американсько-Український Допомоговий Комітет при іншій нагоді.

Наше товариство „Єдність" з нагоди 40-літнього подружого ювилею Павла й Теклі Стояків уладили в листопаді 1944 р. в парафіяльній салі св. Юрія при 6 вул. гостину для тих примірних громадян, гимбільше бо гр. Павло є предсідником нашого товариства. Ми висловили йому честь за його працю ще за його життя, щоб дати науку іншим, як треба працювати і працю цінити. З каси дали ми $25 як жертву в розпорядок Американсько-Українському Допомоговому Комітетови, а наші члени обіцяли піти по коляді на ту ціль. Як наше товариство дістане цю коляду, то знову напише.

Бажаємо всім Щасливого Нового Року і сили до праці для наших рідних!

В. Хомицький.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮАРК, Н. ДЖ.

З Відділу 371 У. Н. Союзу.

На річних зборах Тов. Зап. Січ, від. 371 У. Н. Союзу, які відбулися 9. грудня м. р. ухвалено одноголосно вступити в члени Українського Запомогового Комітету у Філядельфії. Також рішено започаткувати збірку на Запомоговий фонд.

Також ухвалено висигнувати з каси відділу $15 для хорого члена.

З відділу 371 знаходиться 25 хлопців і 1 дівчина в американській армії, яким минувшого року вислано дарунки, а деяким дано або вислано грошеві дарунки. Тут мушу зазначити, що від. 371 втратив одного з найкращих молодих членів а то: Іван Грентус, який згинув геройською смертю на німецькому фронті дня 16-го листопаду м. р. і зістав похований в Бельгії.

Ю. Баранюк, секр.

КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ!

З ЕСПАНСЬКОГО ГУМОРУ

Умовини подружого спокою.

Альфонсо Пятий, король Арагону, любив говорити, що мир і спокій у подружжю легко досягнути: треба тільки, щоби жінка була сліпа, а чоловік глухий.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ГЕРКІМЕР, Н. Й. — Тов. Запорозька Січ, від. 192, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що збори відбудуться в неділю, 14. січня, в годині 2. пополудні, в У. Н. Домі. Уряд на 1945 рік потверджено той самий. Дібрано до уряду П. Чорнобай і М. Бурчицьку як оглядачів хорих. — К. Довганюк, предс.; М. Конікевич, кас.; М. Політило, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Бр. св. Володимира, від. 130, повідомляє своїх членів, що уряд на 1945 рік зістав той самий, що був 1944 року. Наступні звичайні збори відбудуться в суботу, 13. січня, в годині 8. ввечір, при 30 Іст 7 вул. Обовязком кожного члена є прийти на означений час, бо будуть важні справи до полагодження. — Уряд.

БАЙОН, Н. ДЖ. — **Річні збори** Бр. св. Арх. Михаїла, від. 213, відбудуться в пятницю 12. січня, в год. 7. ввечір, у галі У. Н. Дому, 35 В. 19 ул. Обовязком є кожного члена прийти на ці збори, бо буде звіт урядників і вибір уряду на 1945 рік. Рівнож є багато важних справ до полагодження. — Ю. ойко, предс.; А. Бирич і П. Кобрин, секр.; М. Пахолок, кас.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — **Річні збори** Тов. ім. Д. Вітовського, від. 375, відбудуться в неділю, 14. січня, точно в годині 12:30 пополудні, від ч. 847 Н. Френклин ул. Просимо місцевих і позамісцевих членів прийти на означений час, бо контр. комісія дасть звіт за 7 місяців і буде вибір уряду на 1945 рік. Довгуючі члени повинні прийти і заплатити свій довг. По цих зборах відбудеться несподіванка. — За уряд: І. Халамбура, предс.; С. Пилюх, кас.; В. Бідей, секр.

МЕНВИЛ, Н. ДЖ. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 349, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 14. січня, в годині 2. пополудні, в галі де звичайно. На цих зборах буде вибір уряду на 1945 рік. Просимо всіх членів прийти на ці важні збори. — М. Лісний, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Тов. Український Клюб Поступовий, від. 70, повідомляє всіх своїх членів, що **річні збори** відбудуться у вівторок, 16. січня, в годині 7:30 ввечір, в У. Н. Домі, при Фліт ул. Просимо всіх прийти хоч раз на рік на збори, щоб вислухати звіту урядників за минулий рік і вибрати уряд. Також треба конче порадитись і полагодити різні залеглі і важні справи. Довгуючі члени мають вирівнати свої вкладки. — За уряд: М. Снадик, редс.; М. Самоїл, кас.; В. Кушнір, секр.

МАГАНОЙ СИТІ, ПА. — На річних зборах Тов. Заорозька Січ, від. 305, 17 грудня 1944 вибрано таких урядників: Іван Годованець, предс., 1127 E. Pine St., Mah. City, Pa.; Михайло Тихоневич, кас., 116 E. Market St., Mah. City; Михайло Гентош, секр., P. O. Box 15, Delano, Pa.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. — **Річні збори** Тов. Запорозька Січ, від. 206, відбудуться в неділю, 14. січня, в паро? хіяльній салі, 74 Геррис Еве., в год. 2. пополудні. Просимо всіх членів прийти на ці важні збори, бо буде звіт уряду і контролі за минулий рік, заприсяга уряду на рік 1945 і інші важні справи до полагодження. Ці збори відбудуться о один тиждень скорше з важної причини. — І. Околіта, предс.; І. Кокольський, фін. секр.; Т. Лаба, кас.; Д. Бойко, рек. секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. — **Річні збори** Сестр. ім. Ольги Басараб, від. 47, відбудуться в неділю, 14. січня, точно в годині 3. пополудні, в церковній галі, 3-та і Карсон ул. Просимо членниць і членів прийти на ці збори, бо буде звіт з цілого року і вибір уряду на 1945 рік. Ті що ще не належать до нашого відділу, а хотілиб вписатися, просимо прийти на галю, бо по зборах можуть уписатися. — Відділовий уряд.

ШІКАГО, ІЛЛ. — **Річні збори** Бр. св. Стефана, від. 221, відбудуться в неділю, 14. січня, в 12 год. полудне, в Домі Відділів, 843 Н. Вестерн Еве. Порядок дня: річний звіт уряду і контр. комісії. Вибір уряду на 1945 рік. Нові справи. Просимо всіх членів і членниць обовязково явитися на річні збори. — Ф. Васильовський, предс.; Д. Максимюк, кас.; Т. Шпікула, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Тов. Любов, від. 45, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 14. січня. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо буде звіт контролі. — За уряд: М. Дубас, предс.; А. Гарасим, кас.; М. Ю. Сеник, секр.

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ЗНАЧИТЬ, НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОБУДОВАНА НА ПЕВНИХ, ТРІВКИХ І СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.

ЧЕСТЕР, ПА. — Уряд Бр. Сош. св. Духа, від. 237, повідомляє своїх членів, що звичайні збори відбудуться 14. січня, точно в год. 2. пополудні, в гали де звичайно. Просимо членів прийти численно. Уряд на 1945 рік є такий: Н. Бронецький, предс.; Т. Крика, кас.; Д. Яворський, секр.; І. Гиманьь, В. Стецула і Г. Стеців, контрольори; В. Комар і А. Лебіщак, надз. хворих; Т. Сорока, В. Гарасим і Н. Бронецький, представники до Нар. Дому. Адреса секретаря: D. Yaworsky, 2423 W. 3rd St., Chester, Pa.

ГВАЙТСТОН, Н. Й. — Тов. Просвіта, від. 129, повідомляє, що збори відбудуться в суботу, 13. січня, в домі тов. Михайла Барана, 149-20 — 9 Еве., в 8. год. ввечір. Просимо всіх членів прийти на ці перші збори, бо буде звіт з 1944 року. Тому, що мало членів було на минулих зборах, буде вибір уряду на цей рік. Не явившийся член заплатить кару згідно зо статутом. — М. Дзярський, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Уряд Бр. св. Арх. Михаїла, від. 209, подає до відома своїм членам, що річні і місячні **збори** відбудуться в неділю, 14. січня, в годині 2. пополудні, в гали церковній. Просимо всіх прийти на означений час. — За уряд: М. Вадяк, предс.; С. Ярощак, кас.; Й. Гінда, секр.

БРИДЖПОРТ, КОНН. — Тов. Українська Січ, від. 59, повідомляє всіх своїх членів і членниць, що перші збори відбудуться в неділю, 14. січня, в гали церковній, 34 Біч ул., точно в годині 4. пополудні. Новий уряд перебере урядовання. Контроля дасть звіт за другий піврік. Буде обговорена справа проектів на конвенцію і справа делегата. Уряд на 1945 рік вибрано такий: Д. Чернявський, предс.; М. Мандрона, заст.; М. Шиманський, кас.; Т. Красіцький, заст.; М. Галькевич, секр.; В. Пундяк, заст.; В. Кузів, Й. Підлуський, М. Фіняк, контрольори; І. Шевчук, П. Зелінський, О. Зелик, надз. хворих; М. Фіняк, П. Слівінський, тростіси. Збори Тов. будуть відбуватись у першу неділю в місяці. — Д. Чернявський, предс.; М. Шиманський, кас.; М. Галькевич, секр., 179 Cornwall St., Stratford, Conn.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Місячні збори Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270, відбудуться в понеділок, 15. січня, в годині 7:30 ввечір. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо маємо важні справи до полагодження. На річних зборах потверджено тойсамий уряд на 1945 рік: М. Косоноцький, предс.; Н. Заяць, заст.; С. Гріца, кас.; А. Корнило, заст.; Н. Пігура, фін. секр.; М. Баран, В. Будковський, І. Коцюба, контрольори; А. Бусько, рек. секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 156, повідомляє всіх місцевих і позаісцевих членів, що збори відбудуться 14. січня, точно в 2. годині пополудні. Обовязко кожного члена є бути на цих зборах, бо буде вибір уряду на 1945 рік. — За Уряд: Н. Муляр, предс.; В. Трач, кас.; В. Новак, секр.

IRONDEQUOIT, N. Y. — Meeting of the Taras Shevchenko Society will be held Sunday, January 14, at 2:00 P. M., at the Ukrainian Hall on Goodman. Elections of officerts for 1945 will be held. Statements for 1944 will be issued. All members are urged eo attend. — D. Korytko, Pres.; J. Yanus, Treas.; Wm. Hussar, Sec.

ҐЛЕСТОНБУРИ, КОНН. — Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 138, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 14. січня, в годині 2. пополудні, в гали церковній при Гров ул. На порядку дня буде звіт урядників за минулий рік і вибір уряду на біжучий рік. Будуть і інші важні справи до полагодження. Тому взиваємо всіх членів явитися точно на означений час. Неявившийся член без важної причини буде підлягати карі згідно з ухвалою. — За уряд: П. Соляр, предс.; Д. Качмарик, кас.; С. Кунікевич, секр., 1052 Herbon Avenue, Glastobury, Conn.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 26. листопаду 1944 р. помер

ДМИТРО ПОТАЖНИЙ,

довголітний член і урядник Бр. Сош. св. Духа, від. 108 У. Н. Союзу в Лейквуд, Огайо.

Покійний полишив у смутку жену Юлію і дочку Марію. Похорон відбувся 29. листопаду. Поховано покійного на цвинтарі Вест Парк. — В. Й. П.!

М. Мельничин, секр.

ТАРЗАН, ч. 1107. Важне рішення.



„Це було глупо з мого боку" говорив старий Векер, „спроваджувати сюди тих звірів. Я готов заплатити кару".



„Може не буде кари, як ти переміниш свою фарму на хлопячий табор", сказав Тарзан, підморгуючи до начальника поліції.



„Це можна влаштувати", заявив начальник поліції. Потім він кликнув до відходячого Тарзана:



„У полудне тобі зроблять урядову подяку за врятування міста від катастрофи". Тарзан затрясся, як він ще ніколи не трясся в обличчю небезпеки.